

HOLMGÅRDEN

TILTAKSHAVER

Siv og Roald Stene

ARKITEKT

Vis a Vis arkitekter

HÅNDVERKERE

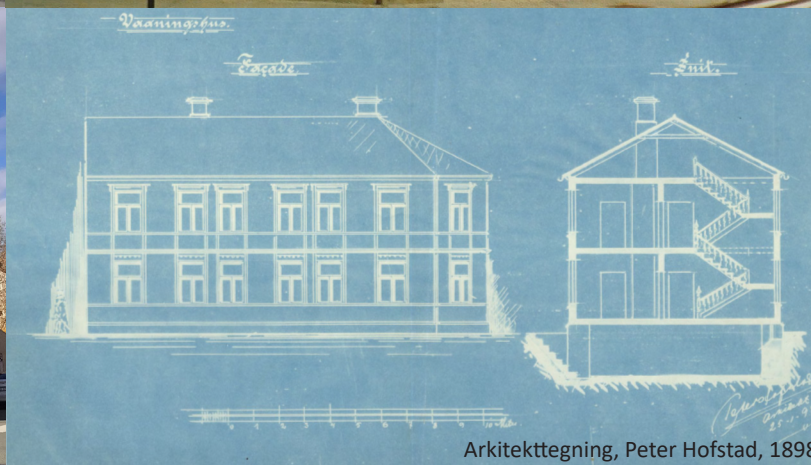
Trio Bygg
Sjøenget Sagbruk
Bygningsverneren
Murer Viggo Ballo

PROSJEKT

Rehabilitering
Tilbakeføring

FERDIGSTILT

2024

FORHOLDET TIL OMGIVELSENE OG HISTORIEN

Bygården på hjørnet mellom Kirkegata og Holbergsgate ble oppført av smedmester Arne Holm etter bybrannen i 1897, med Peter Hofstad som arkitekt. Under folketellingen i 1900 bodde Arne og Serine Holm i gårdens 2. etasje, mens sønnen Christian Holm med familie bodde i 1. etasje. I smia og maskinverkstedet ble det produsert dresiner, og verkstedet var eneleverandør til Norges statsbaner. I 2. etasje var det værelser for lærlingene.

Bygården ble solgt til Sverre Dolmen i 1961, som bygde om 1. etasje til butikklokaler og endret fasadene mot gatene. Sverre Dolmen, som drev Levanger Farge og Glassmesterverksted, bygde om det gamle dresinverkstedet til lager og frontruteverksted i 1968. Vinduene i 2. etasje ble skiftet i 1977, og skifertaket ble erstattet med brennplakkerte stålplater i 1981. I de senere årene, fram til gården ble solgt til nåværende eiere Roald og Siv Stene i september 2021, har firmaet «Levanger Farge & Glass» brukt bygningen i sin helhet til virksomheten (kilde: Asbjørn D.K. Eklo, Bygårder i Levanger).

Holmgården, Kirkegata 47, ligger godt synlig i det fredede kulturmiljøet. Hjørnegården har en unik historie og byggeskikk som er viktig for forståelsen og opplevelsen av det sammenhengende trehusmiljøet fra perioden mellom plan- og bygningsloven fra 1896 og murtvangloven fra 1904.

Tilbakeføringen av fasadene er basert på gamle foto og opprinnelige tegninger, og har bidratt til berike bymiljøet på en forbilledlig måte. Grepet med å frigjøre bygården og smia med et tilbaketrunket *portrom* er positivt, og forsterker det historiske preget.

Godt kopierte vinduer, dører og lister, vakre detaljer, materialer og farger, har gitt bygningene tilbake mye av sitt opprinnelige utseende.

Bygården er et flott eksempel på restaurering, og tilbakeføring, med synlige kvaliteter i utforming og materialvalg som beriker og styrker opplevelsen av det fredede kulturmiljøet.

ARKITEKTONISK KVALITET

De arkitektoniske kvalitetene var betydelig svekket på grunn av de mange endringene i fasadens uttrykk. Gjennom denne tilbakeføringen har bygningen gjenfunnet sitt særpreg, med proporsjoner og detaljer som nå harmonerer bedre med bygningens hovedform.

De nye portrommene mot Kirkegata og Holbergsgate er et godt eksempel på hvordan nye volumer kan tilpasses historiske bygninger. Tilbaketrukket fra fasadelivet og med lavere høyde, bidrar dette grepet til å fremheve de opprinnelige volumene på en forbilledlig måte, noe som ytterligere understrekes av fargevalget.

Mot bakgården og i interiøret er de moderne løsningene også gjennomført med omtanke og høy kvalitet. Delvis bevaring av originale materialer og synliggjøring av tømmerkonstruksjonen ivaretar den historiske dybden. Utformingen av bakgården med beplantning, belegningsstein og takterrasse øker både bruks- og opplevelsesverdien

ESTETISK KVALITET

De estetiske kvalitetene i bygningen er fremhevet gjennom en kombinasjon av utsøkt håndverk og rik detaljering.

Det håndverksmessige arbeidet er av høy kvalitet og viser respekt for bygningens opprinnelige karakter. Valg av materialer og utforming av vinduer og dører, listverk og kledning sikrer både holdbarhet og estetisk verdi.

Håndverket som er lagt ned i restaureringen, viser respekt for bygningenes opprinnelige karakter. Det preges av kunnskap, nøyaktighet og omtanke for vakre detaljer som harmonerer med bygningens hovedform og gir den et autentisk uttrykk.

De historiske fargene har tatt utgangspunkt i fargeundersøkelser tatt på stedet.

BÆREKRAFTIG KVALITET

Det er et nasjonalt mål at kulturmiljø skal bidra til bærekraftig utvikling. Bevaring og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse er i seg selv godt miljøvern. Materialene og valgte løsninger er av god kvalitet og vil ha en lang levetid.

Istandsettingen av den gamle grunnmuren til smia er gjort etter antikvariske prinsipper, hvor steinmuren har blitt demontert og gjenbrukt. Tømmervegger, bærende konstruksjoner, innvendige dører og listverk er bevart og gjenbrukt. Det er også gjenbrukt demonterte materialer i møbler og interiør. Bruk av linoljemaling er i seg selv et miljøvennlig alternativ. Prosjektet bidrar til sosial bærekraft gjennom å bygge stolthet og framsnakk over eget sted i lokalsamfunnet. Dette fører igjen til sterkere identitet og tilhørighet til den fredede Trehusbyen Levanger

INNOVATIV, NYSKAPENDE OG UNIK KVALITET

Tilbakeføringen tar vare på og forsterker kulturmiljøets kvaliteter på en forbilledlig måte. Gårdeierne har fra første stund vært opptatt av en god prosess og involvert mange aktører til samarbeid for et best mulig resultat.

Prosjektet er til inspirasjon for andre som ønsker å bidra til å løfte fram kulturmiljøet som en ressurs for attraktiv og bærekraftig utvikling. Den sentrale plasseringen og det gode resultatet har ført til positiv oppmerksomhet, ikke bare for gårdeierne selv, men også for Trehusbyen Levanger.

Prosjektet viser at det er mulig å finne gode arkitektoniske løsninger som tilfredsstiller dagens behov, samtidig som de tar vare på de historiske kvalitetene og særpreget